

Konferencia és koncert

Bartók Béla és Járdányi Pál emlékére

Pesti Vigadó, 2016. október 10-11.

A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézete konferenciát szervez Bartók Béla születésének 135. és Járdányi Pál halálának 50. évfordulója tiszteletére.

A konferencia során a szervezők a közkezdvelt témakörök mellett számos eddig kevésbé feltárt kulturális jelenséget is a figyelem középpontjába állítanak.

A konferencia előestéjén kerekasztal-beszélgetésre hívjuk a kultúra-szervezés néhány kimagasló szakemberét. A kérdések, melyekre választ várunk:

Vajon el lehet-e adni minden jegyet egy Bartók-koncertre? Best of-e a Bartók-életmű? Mennyiben mondhatjuk azt, hogy a Bartók, Járdányi, de akár Liszt, Erkel és Kodály mindannyiunk zenéje? Lehet-e olyan helyszínen Bartók vonósnyegyből koncertet szervezni, ahol nincs mosdó?

A beszélgetés célja, hogy a közönség számára feltárja a kultúra saját erőforrásait, illetve más dimenzióktól (pl. gazdaság, politika, oktatás) szükségszerű függőségének mértékét. Ha a beszélgetés egyik hallgatója meri majd Bartók nevét B'Art-ók-ként leírni, mint márkavédjegyet, akkor az est már nem zajlott le hiába. A programot a Járdányi Pál emléket megidéző film bemutatása zárja.

A keddi konferencián a következő témakörökben hallhatnak előadásokat: életmű, népzene, művészetelmélet, társművészetek.

Amíg az közismert, hogy *Bartók Béla és Járdányi Pál* életművét a népzenevel való találkozása határozta meg, addig az a folyamat, amely során Bartók felfedezte, hogy mi is az a népművészet, kevésbé tárgyalt.

A tudományos ülésszak számos esetben életközeli is kívánja tenni a két ikonikus művészt. Előadás szól majd Bartók elefánt-csonttornyáról és az abból való szökési kísérletéről. Járdányi Pál forradalom előtti, alatti és utáni tevékenysége eddig nem került tárgyalásra, ahogy az sem, hogy a zeneszerző magatartása több mint hősies. Egy olyan televíziós dokumentum ritkaságot is bemutatunk, amelyben Kodály és Bartók egy asztalnál ülve beszélnek a IFMC 1964-es budapesti konferenciájáról, valamint a magyar népdalok rendszerezésének akkori helyzetéről.

Összegezve a konferencia egészét, a rendezvény legfontosabb jellemzője, hogy néprajzkutatókon és zenetörténészeken túl irodalom- és esztétikatudományi előadókat is megszólaltat, sőt, aktív zenészek és alkotóművészek elmélkednek Bartókról és Járdányiról.

A napot egy ritkán hallható műveket felsorakoztató hangverseny zárja, amelynek egyediségét az adja, hogy a két évfordulós szerző egymás

életművére rimelő alkotásait vonultatja fel. Járdányi Pál számára Bartók Béla zenéje jelentette kiindulópontot saját művészi önértelmezéséhez. Az esten megszólaló népszerű Bartók-művek (Magyar képek, III. zongoraverseny, egyneműkarok) mellett Járdányi jelenleg nem játszott, ám a kor zenekari irodalmából kiemelkedő alkotásai csendülnek fel. A Divertimento Concertante (1949) noha szorosan kapcsolódik a magyar zenetörténet nagyzenekari koncertóihoz, s bár Bartók és Kodály együttes inspirációja is felfedezhető benne, igencsak önálló nyelvezetű neoklasszicista műalkotás. E klasszicizáló jellege 1951-ben elégséges ok volt Járdányi politikai üldözésére. Az, hogy Járdányi talpon maradhatott, részben a Tisza mentén (1951) című szimfonikus költeménynek köszönhető. A fiatal kórustagok derűje, Sapszon Ferenc Kossuth-díjas karnagy remek műértelmezése, Mocsári Károly briliáns zongoratechnikája, az Art's Phil-Harmony magas intenzitású összjátéka, Bartal László erélyes érzékenysége közös garancia az est színvonalára. A kétnapos rendezvény ingyenesen látogatható a szakmai közönség számára, a részvétel azonban regisztrációhoz kötött, amely a Pesti Vigadó honlapján érhető el. <http://vigado.hu/programok>

A hangverseny műsora:

Bartók Béla: Magyar képek – szvit

Járdányi Pál: Divertimento concertante (új ősbemutató)

Bartók Béla: III. zongoraverseny

Járdányi Pál: Kórusművek (ősbemutató)

Bartók Béla: Kórusművek

Járdányi Pál: Tisza mentén – szimfonikus költemény (új ősbemutató)

Közreműködnek:

Art's Phil-Harmony Zenekar Bartal László vezetésével

Jubilate Leánykar Sapszon Ferenc vezényletével

Mocsári Károly zongoraművész

Műsorvezető: Fehér Anikó

100 éves lenne dr. Kovács Géza

Szerencsés embernek tarthatja magát az, aki saját szakmáját annyira szereti, hogy szórakozásnak éli meg. Dr. Kovács Géza esetében erre a következtetésre juthatunk. Csak csodálni lehet azt a bölcsességgel párosuló hallatlan fölényes tudást, mellyel rendelkezett. Végtelen ember-szeretete, szeizmográfra hasonlító érzékenysége, empátiája egyedülálló.

Az '50-es évek közepétől a Zeneakadémia tanárai és hallgatói körében egyre gyakoribbá váltak a foglalkozási ártalmak. Mindenki előtt rejtély